

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 2

**PROTOKÓŁ KONTROLI
Domu Pomocy Społecznej
w Czerewkach 1, 16-061 Juchnowiec Kościelny**

Białystok – luty -2011r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej Domu Pomocy Społecznej w Czerewkach 1, 16-061 Juchnowiec Kościelny, przeprowadzonej w dniach 16, 18 i 21 lutego 2010r.

Dom Pomocy Społecznej w Czerewkach prowadzony jest przez powiat białostocki. Starosta Białostocki posiada zezwolenie Wojewody Podlaskiego Nr PS.MN.V.90130-3/09 z dnia 24.08.2009r. na prowadzenie Domu na czas nieokreślony. Dom posiada 95 miejsc, w tym:

- 1) dla osób przewlekle somatycznie chorych – 42 miejsca,
- 2) dla osób w podeszłym wieku – 53 miejsc.

Adres Domu: Czerewki 1, 16-061 Juchnowiec Kościelny. Dyrektorem Domu Pomocy Społecznej jest Pan Józef Domaszuk.

Kontrolę przeprowadziły – Ewa Feszler – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku - kierownik zespołu, Mieczysław Nartowicz - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 1/2011 z dnia 15 lutego br., (PS-V.431.2.1.2011.EF) wydanego w imieniu Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Przedmiot kontroli:

Przestrzeganie standardu świadczonych usług, zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od dnia 01.01.2010 r. do dnia kontroli.

Ustalenia kontroli

- I. Poziom świadczonych usług bytowych określonych w §6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217 poz. 1837)**

A) w zakresie usług bytowych

(Akta sprawy nr 1)

Dom Pomocy Społecznej w Czerewkach mieści się w czterokondygnacyjnym budynku bez barier architektonicznych, z zamontowanymi systemami przyzywowo-alarmowym i alarmowo-przeciwpożarowym. Przy wejściach do budynku wykonane są podjazdy dla osób niepełnosprawnych. W środku budynku zamontowana jest winda przystosowana do przewozu osób niepełnosprawnych. Plac wokół Domu ogrodzony i zagospodarowany. Ciągi piesze wyłożone kostką brukową, zasadzone drzewa i krzewy ozdobne.

B) w zakresie wymaganych pomieszczeń:

W Domu znajdują się następujące pomieszczenia:

A) na parterze:

- 1) pokoje administracyjne,
- 2) 2 toalety dla personelu,
- 3) pomieszczenie pro morte,
- 4) izolatka dla osób zakaźnie chorych z łazienką wyposażoną w wannę, sedes, umywalkę,
- 5) pralnia,
- 6) gabinet medycznej pomocy doraźnej,
- 7) gabinet lekarski,
- 8) kuchnia z jadalnią,
- 9) pokoje mieszkalne tj. 7 pokoi 3-osobowych o pow. odpowiednio 19,38 m², 19,80², 19,81m², 19,82m², 19,87m², 19,99², 20,12 m².
- 10) dyżurka pielęgniarek

B) na I piętrze:

- 1) pokój dziennego pobytu,
- 2) świetlica,
- 3) podręczne pomieszczenie do prania i suszenia,
- 4) pokoje gościnne,
- 5) sala do terapii zajęciowej – plastycznej i komputerowej.
- 6) pokoje mieszkalne tj.
 - 6 pokoi 1-osobowych o pow. 12,20 m² każdy,
 - 4 pokoje dwuosobowe o pow. odpowiednio 15,28 m², 17,20 m², 16,77 m², 18,81 m² (mieszkańcy tych pokoi korzystają z 2 łazienek wyposażonych łącznie w prysznic, wannę, 3 sedesy, 3 umywalki)
 - 7 pokoi 3-osobowych o pow. odpowiednio 19,39 m², 19,73², 19,86m², 19,90m², 19,92m², 20,02², 20,44 m².
- 7) gabinet pielęgniarek,
- 8) magazynek,
- 9) pokój socjalny,
- 10) toaleta personelu,

C) na II piętrze:

- 1) biblioteka z czytelnia,
- 2) kuchenka pomocnicza,

- 3) sala do terapii,
- 4) kaplica ekumeniczna,
- 5) toaleta personelu,
- 6) pokój instruktora ds. kulturalno-oświatowych,
- 7) pokoje mieszkalne tj.
 - 6 pokoi 1-osobowych o pow. 12,20 m² każdy,
 - 7 pokoi 3-osobowych o pow. 2 pokoje o pow. 19,71 m² każdy, 19,82 m², 19,98 m², 20,10 m², 20,16 m², 20,16 m²,

D) na III piętrze:

- 1) gabinet medycznej pomocy doraźnej,
- 2) 6 pokoi 2-osobowych o pow. 16,02 m², 16,04 m², 16,06 m², 16,08 m², 16,00 m², 16,31 m²,
- 3) sala do rehabilitacji,
- 4) sala do terapii muzycznej.

W piwnicy znajduje się palarnia.

C) pokoje mieszkalne spełniają warunki

Wszystkie pokoje mieszkalne spełniają standardowe normy w zakresie powierzchni, tj. pokój jednoosobowy nie mniej niż 9 m² na osobę, a pokój wieloosobowy nie mniej niż 6 m² na osobę. Pokoje wieloosobowe przeznaczone są dla nie więcej niż 3 osób.

Wypożazone są zgodnie z obowiązującym standardem tj. w tapczan, szafy, stół, krzesła, szafkę nocną. Liczba wyprowadzeń elektrycznych dostosowana jest do liczby osób mieszkających w pokojach.

Dom spełnia obowiązujące wymagania w zakresie warunków lokalowych.

D) w zakresie warunków sanitarnych

Dom spełnia wymagane standardy w zakresie zapewnienia odpowiedniej liczby łazienek i toalet, gdzie zgodnie z obowiązującymi przepisami liczba łazienek powinna zapewniać możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet – przez nie więcej niż cztery osoby. Przy każdym pokoju mieszkalnym znajduje się łazienka wyposażona w sedes, wannę lub prysznic i umywalkę. Przy urządzeniach sanitarnych zamontowane są uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

E) w zakresie czystości pomieszczeń

Wszystkie pomieszczenia, w tym pokoje mieszkalne Domu są czyste, estetycznie urządzone, przyozdobione pracami mieszkańców, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie. Wolne od nieprzyjemnych zapachów.

F) w zakresie wyżywienia i organizacji posiłków**(Akta sprawy Nr 2)**

Dom zapewnia mieszkańcom, zgodnie z obowiązującymi przepisami 3 posiłki dziennie, wydawane są w następujących godzinach:

- śniadanie – 8⁰⁰-10⁰⁰
- obiad – 13⁰⁰-15⁰⁰
- kolacja 18⁰⁰-20⁰⁰

Informacja dotycząca czasu wydawania i spożywania posiłków wywieszona jest na tablicy na stołówce. Zachowana jest 4-godzinna przerwa między posiłkami a czas wydawania dla każdego posiłku wynosi 2 godziny. Ostatni posiłek wydawany jest nie wcześniej niż o godzinie 18⁰⁰.

Mieszkańcy mają zapewniony wybór zestawu posiłków oraz posiłek dodatkowy i posiłek dietetyczny. W wyniku analizy jadłospisów za miesiąc luty 2011 r. ustalono, że każdego dnia posiłki tj. śniadanie, obiad i kolacja, podawane były w dwóch zestawach. Ponadto przygotowywany był dodatkowy jadłospis na posiłki dietetyczne. Jadłospisy układane są dekadowo.

Na dzień kontroli, zgodnie ze wskazaniem lekarza przygotowywanych było 35 diet, w tym: 18 wg. diety cukrzycowej, 13 wg. diety lekkostrawnej, 1 wg. diety wątrobowej i 3 wg. bezmlecznej.

Mieszkańcy spożywają posiłki na stołówce (42 osoby) lub w pokojach mieszkalnych, w razie potrzeby są karmieni. Na dzień kontroli karmienia wymagało 10 mieszkańców, pomocy przy spożywaniu posiłków - 7 osób.

Dom zapewnia mieszkańcom całodobowy dostęp do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów w kuchence pomocniczej. W lodówce znajdowały się produkty żywnościowe z których mieszkańcy mogli przygotować sobie kanapkę lub inny posiłek. Ponadto, na każdym piętrze znajduje się termos z kawą lub herbatą. Część mieszkańców posiada w swoich pokojach czajniki bezprzewodowe, lodówki.

Dom jest pod stałym nadzorem sanitarnym.

G) w zakresie odzieży i obuwia

Mieszkańcy dokonują zakupów odzieży i obuwia z własnych środków. Osobom, które nie posiadają środków na ten cel, odzież i obuwie oraz możliwości ich zakupu z własnych środków zapewnia Dom w ilości określonej rozporządzeniem, dostosowane do potrzeb mieszkańca oraz pory roku, w tym: odzież dzienną – co najmniej dwa zestawy, odzież zewnętrzną: płaszcz lub kurtkę - co najmniej jeden zestaw, bieliznę dzienną – co najmniej 4 komplety, co najmniej jedna parę obuwia oraz kapcie.

W 2010 r. ze środków Domu zakupiono mieszkańcom 128 szt. spodni dresowych. Odzież i obuwie dla mieszkańców Dom pozyskuje również od osób zaprzyjaźnionych.

Bielizna, odzież wierzchnia i zewnętrzna mieszkańców, obuwie znajduje się w szafach ubraniowych w pokojach mieszkalnych w ilości zestawów odzieży, obuwia, bielizny, dostosowanych do pory roku i potrzeb. Odzież była czysta, poukładana i niezniszczona.

Mieszkańcom, którzy o taką pomoc proszą, w zakupie odzieży i obuwia pomagają pracownicy pierwszego kontaktu, opiekunowie oraz osoby wyjeżdżające na wizyty do poradni specjalistycznych do Białegostoku.

Wszystkie ubrania i bielizna mieszkańców są indywidualnie oznakowane. Mieszkańcy brudną odzież wkładają do koszy na brudną bieliznę ustawionych w łazienkach. Pracownicy Domu codziennie zabierają odzież do pralni. Około 7 mieszkańców robi samodzielnie drobne przepierki swojej odzieży w pomieszczeniu pomocniczym do prania i suszenia. Kilku mieszkańców swoją bieliznę przepiera w pokojach mieszkalnych. Środki piorące mieszkańcom zapewnia Dom. Pościel i ręczniki prane są w pralni Domu.

W trakcie kontroli nie stwierdzono braków w zakresie zaopatrywania mieszkańców w wymagane liczby zestawów odzieży i obuwia, dostosowane do pory roku.

W Domu są osoby leżące, odzież i obuwie dla tych osób dostosowana jest do potrzeb wynikających z ich stanu zdrowia.

H) w zakresie pomocy w utrzymaniu higieny osobistej

Mieszkańcy mają zapewnioną pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz środki czystości i higieniczne. Mieszkańcy z własnych środków kupują środki czystości i przybory toaletowe min. mydła, szampony, papier toaletowy, przybory do golenia, proszek do drobnych przepierek. Osobom, które nie są w stanie same zapewnić sobie środków czystości środki te zapewnia Dom. W okresie objętym kontrolą tj. 2010 r. Dom zakupił mieszkańcom:

- proszek do prania – 42 kg,
- płyn do kąpieli – 360 litrów,
- mydło w płynie – 30 litrów,
- maszynki elektryczne – 2 szt.
- pasta do zębów – 30 szt.
- szczoteczki do zębów – 30 szt.
- mydło w kostce – 30 szt.
- szampon – 25 szt. po 0,5 litra
- maszynka do strzyżenia włosów.

W 2010 r. Dom otrzymał 100 szt. ręczników i 40 kompletów pościeli.

W trakcie wizytacji pokoi mieszkalnych ustalono, że w łazienkach przy pokojach mieszkalnych znajdowały się środki czystości i higieny osobistej. Część mieszkańców trzyma swoje środki w szafeczkach przyłóżkowych. W trakcie kontroli nie stwierdzono, by mieszkańcom brakowało środków czystości i higienicznych.

Pomocy w przeprowadzeniu toalety i utrzymaniu higieny osobistej mieszkańcom udzielają opiekunowie, pokojowe i pielęgniarki.

Usługi w zakresie higieny osobistej – golenia, strzyżenia świadczą mieszkańcom opiekunki i pokojowi Domu.

I. w zakresie realizacji usług opiekuńczych i wspomagających

(Akta sprawy Nr 2)

Na dzień kontroli w Domu przebywało 94 mieszkańców w wieku od 40 do 94 lat. Wśród mieszkańców 3 osoby są ubezwłasnowolnione całkowicie i jedna osoba ubezwłasnowolniona częściowo, której kuratorem jest członek rodziny. Opiekunami prawnymi w stosunku do dwóch mieszkańców są członkowie rodzin, w stosunku do jednej osoby- pracownik Domu.

Stan zdrowia i sprawności psychofizycznej mieszkańców jest bardzo zróżnicowany. Wszyscy mieszkańcy objęci są opieką lekarzy specjalistów z różnych dziedzin.

Całkowitej pomocy w wykonywaniu czynności życia codziennego, ze względu na schorzenia i współwystępujące ograniczenia, wymagało 24 mieszkańców. Częściowego wsparcia w zakresie funkcjonowania codziennego tj. ubierania, mycia wymagało 47 mieszkańców. Samodzielnie czynności dnia codziennego wykonuje 59 mieszkańców.

Wśród mieszkańców 12 osób porusza się na wózkach inwalidzkich, 15 osób przy pomocy sprzętu ortopedycznego- balkoniki, kule, czwórnóg. W Domu 25 mieszkańców było leżących.

Dom stwarza mieszkańcom możliwość udziału w zorganizowanych zajęciach terapeutycznych. W Domu prowadzone są zajęcia plastyczne, muzyczne, relaksacyjne, kulinarne, ogólnousprawniające oraz biblioterapia.

Z zajęć z każdej pracowni prowadzona jest dokumentacja w skład której wchodzi roczne i miesięczne plany zajęć z uwzględnieniem stanów zdrowia i sprawności mieszkańców oraz dzienne zeszyty zajęć. Dla osób, które stale uczestniczą w terapii sporządzone są konspekty zajęć w których określono cele pracy, rodzaj zajęć zaproponowanych mieszkańcom. Co pół roku dokonywana jest ocena funkcjonowania mieszkańca i aktywności na zajęciach. W opisach wskazano na zachowanie mieszkańców podczas zajęć, omawiane indywidualne sprawy mieszkańców oraz wskazano zmiany zachodzące pod wpływem prowadzonych oddziaływań.

W Domu prowadzona jest grupa wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu. W spotkaniach dwa razy w tygodniu uczestniczy średnio 12 mieszkańców. Natomiast raz w miesiącu na mityng przyjeżdża prezes klubu AA z Bielska Podlaskiego.

Na potrzeby mieszkańców kupowane są dzienniki: Gazeta Współczesna, Kurier Poranny, Gazeta Prawna, dwutygodniki „Przyjaciółka” oraz miesięczniki „Przegląd Prawosławny” i „Przewodnik Katolicki”.

Przepisy prawne dotyczące domów pomocy społecznej znajdują się w bibliotece.

W ramach organizacji czasu wolnego oraz prowadzonych oddziaływań aktywizujących na terenie Domu odbywa wiele imprez kulturalnych dla mieszkańców. Organizowane są spotkania kabaretowe, występy dzieci z zaprzyjaźnionych szkół. Dom utrzymuje kontakt ze szkołami w Bielsku Podlaskim i Juchnowca. Uczniowie z tych szkół przychodzą z okolicznościowymi występami do mieszkańców. Szczególnie uroczyscie przygotowywane i obchodzone są święta roczne i okolicznościowe. Mieszkańcy wspólnie z pracownikami uczestniczą w wigili i śniadaniu wielkanocnym. Na święta mieszkańcy zapraszają osoby bliskie.

(Akta sprawy Nr 3)

Dom umożliwia swoim mieszkańcom zaspokojenie potrzeb religijnych. Opiekę duszpasterską w tym zakresie zapewniają księża katolicki i prawosławny, zatrudnieni na 1/2 etatu każdy. W kaplicy ekumenicznej odprawiane są msze św. i nabożeństwa w obu obrządkach. Nabożeństwa prawosławne odprawiane są w soboty, msze św. katolickie w niedziele.

Zmarłym mieszkańcom Dom zapewnia sprawienie pogrzebu zgodnie z ich wyznaniem. W 2010 r. zmarło 28 mieszkańców, w tym pochówkiem 3 mieszkańców zajmował się DPS, pozostałych rodzina. W przypadku organizowania pochówku przez Dom mieszkańcy chowani są na cmentarzu w Tryczówce lub Kożanach lub zgodnie z wolą zmarłego w grobach rodzinnych. Grobami zmarłych osób opiekują się pracownicy wraz mieszkańcami.

Wszyscy mieszkańcy posiadają własne dochody, które pochodzą ze świadczeń z pomocy społecznej, rent i emerytur. Dom zapewnia bezpieczne przechowywanie ich środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Każdy nowoprzyjęty mieszkaniec informowany jest o możliwości przekazania do depozytu, jednocześnie przyjmując do wiadomości, że Dom nie ponosi odpowiedzialności za przedmioty wartościowe i pieniądze niezdeponowane w depozycie, a będące w posiadaniu mieszkańca. Mieszkańcy samodzielnie dysponują depozytem poza pięcioma osobami, które mają ustanowionego kuratora do pomocy w zarządzie majątkiem, z czego dla 4 osób kuratorem został ustanowiony pracownik dps a dla jednej osoby kuratorem jest członek rodziny.

Mieszkańcy posiadający pełną zdolność do czynności prawnych, którzy sami dysponują środkami zgromadzonymi mogą pobrać pieniądze każdego dnia. W przypadku pozostałych osób pieniądze pobierają osoby do tego upoważnione i rozliczają się na podstawie paragonów dokonanych zakupów. W stosunku do osób ubezwłasnowolnionych depozytem dysponują ustanowieni opiekunowie i kurator. **Jednakże w przypadku jednej osoby ubezwłasnowolnionej, ustalono że, zakupy robi pracownik socjalny, który nie posiada stosownego upoważnienia opiekuna prawnego w tym zakresie.**

Tryb postępowania z depozytami wartościowymi mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy określa załącznik nr 9 tj. Instrukcja postępowania z depozytami wartościowymi mieszkańców DPS w Czerewkach do Zarządzenia Nr 7/2010 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Czerewkach z dnia 5 listopada 2010 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości oraz planu kont dla Domu Pomocy Społecznej w Czerewkach.

Zapisy § 13 pkt 5 i 6 powyższej Instrukcji pozwalają osobom ubezwłasnowolnionym na dokonywanie czynności, do których nie posiadają uprawnień tj. potwierdzania swoim podpisem zakup leków i należności za rozmowy telefoniczne.

(Akta sprawy nr 4)

Mieszkańcy nie mają zdeponowanych rzeczy wartościowych.

Mieszkańcy mają zapewniony regularny kontakt z Dyrektorem. Zgodnie z informacją wywieszoną na tablicy ogłoszeń, Dyrektor w sprawie skarg i wniosków przyjmuje mieszkańców w poniedziałki w godzinach 13⁰⁰-15⁰⁰ i w czwartki w godzinach 8⁰⁰-11⁰⁰. W okresie objętym kontrolą w zeszycie skarg i wniosków zapisanych było 6 wniosków pracowników Domu dotyczących załatwienia spraw mieszkańców, min. zakupu maszynki do golenia, wykonania nagrobka, kontaktu z rodziną. Wszystkie wnioski zostały pozytywnie załatwione.

Pozostałe uwagi dotyczące działalności Domu załatwiane są na bieżąco przez Dyrektora lub odpowiednich pracowników.

Dom posiada wymagany wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, tj. w oddziale dla osób przewlekle somatycznie chorych nie mniej niż 0,6 oraz w oddziale dla osób w podeszłym wieku nie mniej niż 0,4. Szczegółowe informacje zawarte są w Roz. III na stronie 15-16.

Zgodnie z wymaganymi standardami, Dom zapewnia mieszkańcom kontakt z psychologiem. Mieszkańcy korzystają z usług poradni psychologicznej w Białymstoku przy ul. Słonimskiej do której dowożeni są samochodem Domu.

Obowiązującym standardom odpowiada zatrudnienie pracowników socjalnych, według których na stu mieszkańców powinno być zatrudnionych nie mniej niż dwóch pracowników

socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Na 95 mieszkańców w dps zatrudnionych jest 2 pracowników socjalnych, każdy na pełen etat.

Usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców świadczą pielęgniarzki, opiekunowie i pokojowe. Pielęgniarki pracują w godzinach: 8⁰⁰-20⁰⁰; 7⁰⁰-15⁰⁰, 20⁰⁰-8⁰⁰. Opiekunki i pokojowe w godzinach: 7⁰⁰-15⁰⁰, 7⁰⁰-19⁰⁰ i 19⁰⁰-7⁰⁰. Pozostali pracownicy, w tym instruktor terapii zajęciowej, instruktor ds. kulturalno – oświatowych, technik fizjoterapii oraz pracownik socjalny pracuje w godzinach 7⁰⁰-15⁰⁰.

Grafiki pracy układane są oddzielnie dla dwóch oddziałów tj. dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle somatycznie chorych..

Oddział przeznaczony dla osób przewlekle somatycznie chore usytuowany jest na: parter, I piętro części C. Pozostałe pokoje zajmują osoby z oddziału przeznaczonego dla osób w podeszłym wieku

W wyniku analizy grafików ustalono, że mieszkańcy mają zapewnioną całodobową opiekę stosowną do ich indywidualnych potrzeb, stanu zdrowia i możliwości psychofizycznych.

(Akta sprawy nr 5)

W trakcie kontroli ustalono, że 42 pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w dniu 23.03.2010r zostało przeszkolonych w zakresie praw i obowiązków mieszkańców. Pozostałe osoby, zgodnie z protokołem przyjęcia ustnych wyjaśnień, zostaną przeszkolone w zakresie praw mieszkańców w marcu Br.

(Akta sprawy nr 6)

Ponadto ustalono, że pracownicy działu terapeutyczno- opiekuńczego uczestniczyli w następujących szkoleniach wewnętrznych:

1. Zespół wypalenia zawodowego- psychospołeczne uwarunkowania, zapobieganie” – 04.01.2010r, prowadził kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego dla osób przewlekle somatycznie chorych,
2. Elementy terapii zajęciowej w pracy z osobami uzależnionymi - 19.04.2010r, prowadziła st. Pielęgniarka,
3. Odzież i ubieranie się mieszkańca z perspektywy opiekuńczej – 16.06.2010r., prowadził instruktor k-o,
4. Możliwości zastosowania biblioterapii w pracy z osobami z niepełnosprawnością- 30.11.2010r., prowadził opiekun
5. Mowe pomysły zajęć dla mieszkańców z demencją – 05.02.2010r., prowadził instruktor k-o,
6. Strategie postępowania ze stale narzekającym mieszkańcem – 22.12.2010, prowadziła pielęgniarka,

7. Rola zmysłów i postrzegania w żywieniu seniora – 06.05.2010, prowadziła st. Pielęgniarka,
8. Stosowanie ćwiczeń usprawniających dla osób obłożnie chorych - 08.10.2010, prowadziła st. Pielęgniarka,
9. Udzielanie pierwszej pomocy przy zadławieniu – 17.09.2010, prowadziła st. Pielęgniarka,
10. Nowy mieszkaniec – przypadek niedożywienia i odwodnienia – 05.03.2010, prowadziła st. Pielęgniarka,
11. Planowanie zajęć terapeutycznych dla mieszkańców domu pomocy społecznej cierpiących na zaburzenia psychiczne – 09.11.2010, prowadził kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego dla osób przewlekle somatycznie chorych,

W wyniku analizy dokumentów ustalono, że pracownicy uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach na temat praw mieszkańców, kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcem, zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837).

J) w zakresie możliwości korzystania ze świadczeń zdrowotnych, określonych w art. 58 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) oraz w §1 rozporządzenia Ministra zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 11 grudnia 1995 r. w sprawie psychiatrycznych świadczeń zdrowotnych w domach pomocy społecznej i środowiskowych domach samopomocy (Dz. U. Nr 5, poz.38)

Dom zapewnia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych. Część mieszkańców zgłoszona jest do lekarza rodzinnego z NZOZ w Bogdankach (23 osoby) pozostali do lekarza rodzinnego z NZOZ „Medfil” w Juchnowcu Dolnym (71 osób). Lekarze rodinni na bieżąco diagnozuje mieszkańców, przepisują zlecenia na badania fizykalne, skierowania do poradni specjalistycznych oraz szpitala

(Akta sprawy Nr 2)

Mieszkańcy są pod stałą opieką również innych specjalistów i poradni, min. kardiologicznej, diabetologicznej, neurologiczna, onkologiczna, ortopedyczna, stomatologiczna. Do poradni specjalistycznych mieszkańcy zawożeni są samochodem Domu. W sytuacjach nagłych lub zagrożenia zdrowia i życia wzywane jest pogotowie. W zależności od stanu zdrowia, mieszkańcy są badani w gabinecie medycznej pomocy doraźnej lub pokoju mieszkalnym.

W związku z tym, że 90% mieszkańców ma zdiagnozowane jako współwystępujące zaburzenia psychiczne znajdują się pod stałą opieką lekarza psychiatry. Zgodnie z umową zawartą z lekarzem psychiatrą w dniu 03.01.2011r. jest on w Domu dwa razy w miesiącu. Lekarz ten bada i konsultuje mieszkańców.

W zakresie opieki pielęgniarstwie ustalono, wszyscy mieszkańcy zostali zgłoszeni do pielęgniarstwa środowiskowego (82 osoby do NZOZ w Bogdankach) i 12 osób w NZOZ w Juchnowcu. Kobiety zgłoszone są do położnej z NZOZ w Bogdankach.

Ponadto ustalono, że pismami z dnia 07.06.2010 i 14.06.2010r Dyrektor wystąpił do dziewięciu NZOZ świadczących opiekę długoterminową o objęcie opieką 13 mieszkańców wymagających opieki długoterminowej. Do dnia kontroli żaden z NZOZ nie zgodził się na świadczenie ww. usług.

Ponadto, opiekę pielęgniarstwą mieszkańcom świadczą pielęgniarki zatrudnione w Domu. Wszystkie pielęgniarki pracujące z mieszkańcami posiadają ukończony kurs opieki długoterminowej oraz kurs w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego.

W ramach szkoleń wewnętrznych zorganizowane było w dniu 19.01.2010r szkolenie z zakresu ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, w tym stosowania przymusu bezpośredniego. Szkolenie prowadził kierownik działu dla osób w podeszłym wieku. Uczestniczyli w nim wszyscy pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego. W kontrolowanym okresie nie było przypadków stosowania przymusu bezpośredniego. W sytuacji, gdy mieszkaniec wymaga wzmoczonego nadzoru ze względu na stan psychiczny wówczas kierowany jest do szpitala psychiatrycznego lub wzywane jest pogotowie ratunkowe.

Mieszkańcy Domu objęci są rehabilitacją leczniczą. Świadczenie terapeutyczne w formie fizykoterapii i ćwiczeń ruchowych realizowane są na terenie Domu, w tym zlecenia poszpitalne z zakresu rehabilitacji leczniczej. Technik fizjoterapii prowadzi książkę zabiegów przeprowadzonych z mieszkańcami, w której codziennie wskazuje zabiegi jakie wykonuje z mieszkańcami. Technik prowadzi tzw. Karty gabinetu fizykoterapeutycznego w których zawiera: dane ogólne mieszkańca, rozpoznanie, cele prowadzonych oddziaływań, plan usprawniania, oraz raz na pół roku dokonuje oceny postępów i problemów mieszkańca. W kartach zwrócono uwagę na funkcjonowanie mieszkańca, samopoczucie oraz efekty prowadzonych działań. Łącznie zabiegami objętych jest miesięcznie 26 mieszkańców, w tym w stosunku do jednego mieszkańca realizowane są zlecenia poszpitalne.

W 2010r jeden mieszkaniec skorzystał z dofinansowania do sprzętu ortopedycznego - wózka. Prawie połowa mieszkańców (43 osoby) korzysta ze zleceń na pieluchomajtki. Mieszkańcy w 2010r. nie korzystali z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych.

Na każdym z Oddziałów prowadzona jest książka raportów, w których odnotowywane są przez pielęgniarki uwagi dotyczące stanu zdrowia, zachowań mieszkańców.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dom pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu

w Narodowym Funduszu Zdrowia. Faktury za leki wystawiane są na Dom. Na fakturze wyszczególniona jest odpłatność ryczałtowa, płatna 100% oraz mieszkańcy, którzy ponieść dodatkowe opłaty za leki. Na podstawie ww. faktur pracownicy socjalni potrącają należną kwotę z konta depozytowego mieszkańca, lub mieszkaniowiec sam wpłaca należną kwotę bezpośrednio do kasy.

II. Przestrzeganie praw mieszkańców oraz dostępności mieszkańców do informacji o swoich prawach, określonych w art. 55 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)

Prawa i obowiązki mieszkańców Domu zawarte są w § 14 Regulaminu Organizacyjnego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 209/09 Zarządu Powiatu Białostockiego z dnia 06.08.2009 r. Nowoprzybyłego mieszkańca z Domem, współmieszkańcami oraz regulaminem, w tym z prawami i obowiązkami zapoznaje pracownik socjalny, pielęgniarka i kierownik oddziału do którego przyjmowany jest mieszkaniowiec. Mieszkaniowiec lub jego opiekun prawny na piśmie poświadczą, że zapoznał się z Regulaminem organizacyjnym, w tym z przysługującymi mu prawami i obowiązkami. Powyższe oświadczenie znajduje się w aktach mieszkańca. Regulamin Organizacyjny, w tym prawa i obowiązki mieszkańców wywieszone są na tablicach informacyjnych.

Zawarte w Regulaminie prawa gwarantują mieszkańcom w szczególności wolność, godność, intymność i poczucie bezpieczeństwa. Uwzględniają rozwój osobowości, utrzymywanie i rozwijanie kontaktów z rodziną i środowiskiem, korzystanie z wszystkich usług świadczonych przez Dom oraz zapewniają bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych w depozycie.

Teren wokół Domu jest ogrodzony, brama wjazdowa w ciągu dnia jest otwarta. Zamykana jest w porze nocnej w godzinach 22⁰⁰ – 6⁰⁰. Mieszkańcy bez przeszkód mogą poruszać się po posesji Domu. Samodzielnie poza teren Domu wychodzi, w zależności od stanu zdrowia, 11 mieszkańców, którzy przed wyjściem zgłaszają swoje wyjście osobie będącej na dyżurze. Pozostali mieszkańcy ze względu na stan zdrowia i ograniczoną sprawność poruszania się wychodzą poza teren Domu wraz z pracownikami.

Pracownicy wchodząc do pokoi mieszkalnych pukają. W kontaktach z mieszkańcami używają zwrotów grzecznościowych Pan/Pani.

Po włączeniu przez osoby kontrolujące systemu przyzywowo-alarmowego w pokoju mieszkalnym we wszystkich budynkach, pracownicy będący na dyżurze szybko zareagowali i przyszedli do pokoju, w którym alarm został włączony

Ze wszystkimi sprawami urzędowymi mieszkańcy zwracają się do pracowników socjalnych, którzy prowadzą sprawy urzędowe mieszkańców, pomagają w pisaniu podań oraz listów do rodzin. Pracownicy socjalni wraz z pracownikami pierwszego kontaktu są osobami pośredniczącymi w nawiązywaniu i podtrzymywaniu relacji mieszkańców z rodzinami.

Dom zapewnia mieszkańcom prawo do kontaktów z rodziną i osobami bliskimi głównie poprzez spotkania w Domu, kontakt telefoniczny, listowny oraz wyjazdy do rodziny. Pracownicy podejmują działania w celu nawiązywania utraconych kontaktów z rodzinami. Stosowne zapisy w tym zakresie znajdują się w indywidualnej dokumentacji mieszkańców.

Kontakty z rodzinami utrzymuje 79 mieszkańców, w tym stały kontakt zachowany ma 34 mieszkańców, osoby te są odwiedzane na terenie Domu. Wśród tych mieszkańców 8 osób wyjeżdża do domów rodzinnych na tzw. urlopy. Pozostali mieszkańcy utrzymują kontakt telefoniczny lub listowny, 16 mieszkańców - nie utrzymuje kontaktów z osobami bliskimi.

Mieszkańcy z osobami odwiedzającymi spotykają się w pokojach mieszkalnych lub w pokoju gościnnym. W kontrolowanym okresie nikt nie korzystał z możliwości zatrzymania się w pokoju gościnnym podczas odwiedzin mieszkańca.

Mieszkańcy mają możliwość korzystania z telefonu stacjonarnego Domu. Kilku mieszkańców posiada własne telefony komórkowe. Mieszkańcy korzystają również z aparatu na kartę umieszczonego przy wejściu do budynku.

Jeżeli chcą wysłać list, to robią to sami lub przy pomocy pracowników pierwszego kontaktu lub pracowników socjalnych.

W okresie objętym kontrolą, ze względu na stan psychofizyczny osób przebywających w Domu żadna z osób nie została usamodzielniona.

W Domu nie funkcjonuje samorząd mieszkańców. Mieszkańcy nie wyrażają chęci włączania się w prace samorządu. Samorząd funkcjonował do 2008 r. i na ich prośbę został rozwiązany.

Wszyscy mieszkańcy mają wyrobione dowody osobiste. W Domu meldowani są na pobyt stały lub na pobyt czasowy w zależności od potrzeb i sytuacji bytowej mieszkańców. Sprawy meldunkowe oraz wszystkie sprawy osobiste i urzędowe mieszkańców załatwiają pracownik socjalny.

Dom zapewnia osobom uprawnionym do głosowania czynny udział w wyborach. Na terenie Domu organizowany jest zamknięty okręg wyborczy. Osoby świadome oraz te, które wyrażają chęć wzięcia udziału biorą w nich czynny udział.

Przepisy prawne dotyczące domów pomocy społecznej znajdują się w bibliotece oraz w pokoju pracowników socjalnych.

III. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Strukturę organizacyjną Domu określona jest ww. Regulaminie Organizacyjnym. Zgodnie z § 6 ust. 5 w skład Domu wchodzi:

- 1) dział terapeutyczno-opiekuńczy,
- 2) dział administracyjno-gospodarczy,
- 3) sekcja księgowości,
- 4) samodzielne stanowisko pracy tj. stanowisko ds. organizacyjno-kadrowych, stanowisko ds. bhp i ppoż. oraz radca prawny.

Dom przeznaczony jest:

- dla 42 osób przewlekle somatycznie chorych; wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, w pełnym wymiarze czasu pracy dla tego typu domu powinien wynosić nie mniej niż 0,6 na jednego mieszkańca,
- dla 53 osób w podeszłym wieku; wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, w pełnym wymiarze czasu pracy dla tego typu domu powinien wynosić nie mniej niż 0,4 na jednego mieszkańca,

Na dzień kontroli w DPS na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 61 osób z czego 59,25 osób w przeliczeniu na pełne etaty. W zespole terapeutyczno-opiekuńczym, w skład którego wchodzi wszyscy pracownicy działu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych było 56 osób (dwóch kierowników działu, 6 pielęgniarek, 18 opiekunów z tego 5 na 1/2 etatu, 17 pokojowych z tego 6 na 1/2 etatu, 2 pracowników socjalnych, 4 instruktorów ds. kulturalno-oświatowych z tego 2 na 1/2 etatu, instruktor terapii zajęciowej, technik fizjoterapii, 2 kapelanów na 1/2 etatu każdy, 3 dietetyków z tego jeden na 1/2 etatu a jeden na urlopie wychowawczym od dnia 01.02.2011 r. do dnia 31.08.2011 r.w związku z powyższym osoba ta nie jest liczona do wskaźnika zatrudnienia) w przeliczeniu na pełne etaty 47 osoby.

- usługi na rzecz 42 osób przewlekle somatycznie chorych świadczy 37 osób tj. kierownik działu, 3 instruktorów ds. kulturalno-oświatowych w tym 2 na 1/4 etatu, pracownik socjalny, 3 pielęgniarki, technik fizjoterapii na 1/2 etatu, instruktor terapii zajęciowej na 1/2 etatu, 2 kapelanów na 1/4 etatu każdy, 10 pokojowych w tym 3 na 1/2 etatu i 2 na 1/4 etatu, 13 opiekunów w tym 4 na 1/4 etatu, 2 dietetyków w tym jeden na 1/2 etatu i jeden na 1/4 etatu; w przeliczeniu na pełne etaty 25,75 co daje wymagany wskaźnik zatrudnienia 0,61 ($25,75 : 42 = 0,61$).

- usługi na rzecz 53 osób w podeszłym wieku świadczy 32 osób tj. kierownik działu, 3 instruktorów ds. kulturalno-oświatowych w tym 2 na 1/4 etatu, pracownik socjalny, 3 pielęgniarki, technik fizjoterapii na 1/2 etatu, instruktor terapii zajęciowej na 1/2 etatu, 2 kapelanów na 1/4 etatu każdy, 9 pokojowych w tym 2 na 1/4 etatu i jedna na 1/2 etatu, 9 opiekunów w tym 4 na 1/4 etatu i

jeden na 1/2 etatu, 2 dietetyków w tym jeden na 1/2 etatu i jeden na 1/4 etatu; w przeliczeniu na pełne etaty 21,25 co daje wymagany wskaźnik zatrudnienia 0,4 ($21,25 : 53 = 0,4$).

- wszyscy pracownicy działu terapeutyczno-opiekuńczego, zgodnie z aneksem do zakresu czynności swoją pracę świadczą proporcjonalnie na rzecz osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób w podeszłym wieku, tj. 9 opiekunami i 8 pokojowymi, którzy świadczą pracę w oddziale dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 5 opiekunami i 7 pokojowymi, którzy świadczą pracę w oddziale dla osób w podeszłym wieku.

(Akta sprawy nr 7)

Kwalifikacje pracowników Domu określone są w Regulaminie Wynagradzania Pracowników Domu Pomocy Społecznej w Czerewkach stanowiącym załącznik do Zarządzenia wewnętrznego Dyrektora Nr 9/2009 z dnia 20.10.2009 r. Tabele stanowisk, zaszeregowań i wymagań kwalifikacyjnych zawarte są w załączniku nr 3 do ww. Regulaminu i są zgodne z wymaganiami określonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm)

W oparciu o przedłożony wykaz pracowników oraz sprawdzone akta osobowe losowo wybranych 32 pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego (tj. 55% wszystkich pracowników zespołu) stwierdzono, że 2 osoby nie posiadały wymaganych kwalifikacji na zajmowanych stanowiskach tj.

- 1) instruktor terapii zajęciowej posiada wykształcenie policealne, w zawodzie opiekun w domu pomocy społecznej - wymagane jest wykształcenie średnie i policealna szkoła odpowiedniej specjalności,
- 2) dietetyk wykształcenie policealne, na kierunku technik żywienia i gospodarstwa domowego, specjalizacja dietetyka – wymagane jest wykształcenie średnie medyczne.

IV. Stopień i efekty realizacji indywidualnych planów wspierania mieszkańców, określonych w §2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217 poz. 1837).

Zarządzeniem wewnętrznym Nr 6/2009 z dnia 31.07.2009r. Dyrektor powołał 2 zespoły terapeutyczno-opiekuńcze, jeden dla osób w podeszłym wieku, drugi dla osób przewlekle somatycznie chorych. W skład zespołu weszli wszyscy pracownicy działu terapeutyczno-opiekuńczego. Do zadań zespołów należy w szczególności opracowywanie indywidualnych planów wsparcia mieszkańca, wspólna z mieszkańcem ich realizacja.

W 2010r na wszystkich posiedzeniach zespołu omawiano indywidualne plany wsparcia 142 mieszkańców ,w 2011 r – omawiano sytuację 11 mieszkańców. Z posiedzeń zespołu sporządzane są protokoły w których ogólnie zapisano, że indywidualny plan wsparcia nie wymaga modyfikacji lub podjęto działania w zakresie zmiany poszczególnych usług, głównie usług zdrowotnych.

Indywidualne plany wsparcia mieszkańca opracowano dla wszystkich mieszkańców. Dla osób nowo przyjętych, plan jest opracowywany w ciągu pół roku od dnia przybycia do Domu.

Dla części mieszkańców w połowie 2010 r. opracowano nowe druki indywidualnych planów wsparcia. Pozostałe osoby mają opracowane plany według starego modelu. Zapisy w planach zawierają informacje o możliwościach psychofizycznych mieszkańców, aktywności w Domu i poza nim, relacjach ze współmieszkańcami, relacjach z osobami bliskimi. W oparciu o te zapisy zakładane w każdej ze sfer są cele i formy pracy z mieszkańcem. Co pół roku dokonana jest ocena funkcjonowania mieszkańca. Ustalono, że szczegółowo opisano funkcjonowanie mieszkańca we wszystkich sferach życia. Wyznaczono cele opieki adekwatne do sytuacji i stanu potrzeb mieszkańca. Wskazano na zainteresowania i oczekiwania. Opisano sytuację rodzinną mieszkańca i relacje mieszkańca z osobami znaczącymi. W każdym z przeanalizowanych planów dokonano półrocznej oceny funkcjonowania mieszkańców. W powyższej ocenie odniesiono się do wszystkich założonych celów pracy, a zaplanowane działania w pracy z mieszkańcem są adekwatne do jego sytuacji i potrzeb. Mieszkańcy zapoznawani są na bieżąco z działaniami podejmowanymi w ramach indywidualnych oddziaływań, co potwierdzają na piśmie w planie. W przypadku osób ubezwłasnowolnionych indywidualne plany wsparcia zostały uzgodnione z ich opiekunami prawnymi.

W wyniku analizy dokumentacji indywidualnych planów wsparcia ustalono, że protokoły z posiedzeń zespołów terapeutyczno – opiekuńczego nie są spójne z indywidualnymi planami wsparcia. **W większości protokołów dokonując modyfikacji indywidualnych planów wsparcia nie zaplanowano żadnych nowych oddziaływań natomiast w planie wskazano nowe założenia w stosunku do mieszkańca.**

Dom jest pod nadzorem Powiatowego Centrum Rodziny w Białymstoku. W 2010 r. pracownik PCPR przeprowadził kontrolę w dniu 7.12.2010 r. w zakresie pokrywania przez Dom opłat ryczałtowych i częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny przewidzianych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia w latach 2004-2008. Wystąpieniem z dnia 05.01.2010 r. Nr CPR.II.0623/10-1/09/10 wydano zalecenia dotyczące:

- 1) pobrania należnej kwoty od mieszkańców którzy korzystali z zaopatrzenia w denudowane środki pomocnicze na podstawie faktury z dnia 18.05.2005 r. oraz faktury z dnia 12.04.2006 r.,
- 2) przeanalizowania faktur opłacanych przez mieszkańców DPS korzystających z zaopatrzenia w refundowane środki pomocnicze wyższej kwocie niż wynika to ze stosowanych przepisów i zwrócić pensjonariuszom nienależnie pobraną odpłatność za refundowane pieluchomajtki,
- 3) przy opisie faktur określania przy poszczególnych mieszkańcach rodzaju oraz liczbę miesięcy, na które zakupiono pieluchomajtki.

Pismem z dnia 15.01.2010 r. Nr DPS.III.4131-1/10 poinformowano o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych.

Dokonano wpisu do książki kontroli DPS pod pozycją 1/2011.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Czerewkach.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Białystok, 2011, 02 28
(miejscowość, data, podpis dyrektora domu)
DIREKTOR
DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ
w Czerewkach
mgr Jolanta Domaszuk

Podpisy kontrolujących

- 1/ Ewa Fesiewicz
- 2/ Mięysław Kozłowski